

دانشکده: بهداشت گروه آموزشی: مهندسی بهداشت محیط مقطع و رشته‌ی تحصیلی: HSE

مقطع کارشناسی ارشد

نیمسال تحصیلی: دوم ۱۴۰۲-۱۴۰۳

نام واحد درسی: مدیریت بهداشت محیط تعداد واحد: ۲ نوع واحد: نظری پیش نیاز: ندارد

زمان برگزاری کلاس: روز: یکشنبه ها ساعت ۸-۱۰ مکان برگزاری: دانشکده بهداشت و مجازی

تعداد دانشجویان: ۸ مسئول درس: دکتر علی جعفری اساتید: دکتر علی جعفری

ساعات مشاوره با دانشجو: کل ساعت های غیر کلاسی حضور در دانشکده در طول هفته

شرح دوره: بهداشت محیط، کنترل عواملی از محیط زندگی انسانی است که بنحوی روی سلامتی جسمی، روحی و روانی افراد اثر می گذارد، عواملی که هرکدام نقش حیاتی در زندگی روزمره دارند و بعد از وقوع حوادث غیرمترقبه مثل سیل و زلزله...کنترل این عوامل از دست مسئولین خارج شده و شرایط خطرناک و جدیدی بوجود می آید که سلامتی مردم را بطور جدی در معرض تهدید قرار می دهد. عوامل واز مهمترین فاکتورهای بهداشت محیطی در اینگونه بحرانها، موضوع تامین آب آشامیدنی سالم و بهداشتی است. قطع آب لوله کشی شهری و بدنبال آن عدم دسترسی مردم به آب سالم، تخریب شبکه های جمع آوری فاضلاب و احتمال اختلاط منابع آب و فاضلاب، عدم جمع آوری زباله های شهری و بیمارستانی و مختل شدن نظافت شهری، عدم جمع آوری و دفن بموقع اجساد انسانی و حیوانی، در دسترس نبودن سرویس های بهداشتی مناسب و کافی و همچنین اقلام بهداشتی مورد نیاز از قبیل صابون، شامپو، مواد گندزدا و کیسه های زباله و سطل های زباله و... فساد مواد غذایی بدلیل قطع برق سردخانه ها و تخریب انبارها و سردخانه های مواد غذایی، فقدان سر پناه و منزل مناسب و استنشاق گرد و غبار ناشی از آوارها، افزایش حشرات و جوندگان ناقل در منطقه، بدلیل ایجاد شرایط مطلوب برای رشد و تولید و تکثیر آنها، بخصوص در شهری که سابقه شیوع بیماری ناشی از اینگونه حشرات وجود دارد و در نهایت مختل شدن سیستم ارائه خدمات بهداشتی از جمله عواملی هستند که بطور جدی سلامت مردم را بعد از حادثه تهدید می نمایند.

هدف کلی:

در پایان این درس، دانشجو باید شناخت خوبی نسبت به موضوعات بهداشت محیط، نقش عوامل محیطی در سلامت انسان و جامعه و جایگاه مدیریت بهداشت محیط و مولفه های تاثیر گذار بر آن پیدا کند.

اهداف فرعی:

- ۱- مقدمه و آشنایی با تاریخچه و جایگاه بهداشت محیط
- ۲- آشنایی با مفاهیم اساسی مدیریت بهداشت محیط
- ۳- آشنایی با مفاهیم و مولفه های مدیریت بهداشت محیط
- ۴- آشنایی با ساختار مدیریتی، سازمانه ها و قوانین مرتبط
- ۵- آشنایی با مفاهیم و مولفه های مدیریت بهداشت محیط در شرایط غیر معمول
- ۶-

۷- هدف کلی جلسه اول:

آشنایی آشنایی با تعاریف و اصول کلی در ارتباط با مباحث مدیریت و بهداشت محیط

اهداف فرعی جلسه اول:

انتظار می رود بعد از پایان این جلسه دانشجو:

اهمیت بهداشت محیط را بداند (هدف شناختی)

تاریخچه بهداشت محیط را بداند (هدف شناختی)
اهمیت لزوم اهمیت مدیریت بهداشت محیطی در تامین و امنیت سلامت را بداند (هدف شناختی)
جنبه های مختلف تاثیر مدیریت عوامل محیطی بر سلامت جامعه را بداند (هدف شناختی)

هدف کلی جلسه دوم:

آشنایی با عناصر و اجزاء مدیریت و بهداشت محیط

اهداف فرعی جلسه دوم:

انتظار می رود بعد از پایان این جلسه دانشجو:
عناصر مدیریت را بداند (هدف شناختی)
عناصر مدیریت بهداشت محیط را بداند (هدف شناختی)

هدف کلی جلسه سوم:

آشنایی با برنامه ریزی و انواع آن

اهداف فرعی جلسه سوم:

انتظار می رود بعد از پایان این جلسه دانشجو:
اهمیت و لزوم برنامه ریزی در مدیریت بهداشت محیط و در تامین و امنیت سلامت را بداند (هدف شناختی)
جنبه های مختلف و نحوه برنامه ریزی در مدیریت بهداشت محیطی را بداند (هدف شناختی)

هدف کلی جلسه چهارم:

آشنایی با شاخص های مدیریت بهداشت محیطی

اهداف فرعی جلسه چهارم:

انتظار می رود بعد از پایان این جلسه دانشجو:
ارتباط بین مفاهیم بهداشتی و توسعه را بداند (هدف شناختی)
جنبه های مختلف تاثیر مدیریت بهداشت محیطی بر سلامت جامعه را بداند (هدف شناختی)
جایگاه سلامت انسان و ارتباط آن با معیارهای بهداشتی را بشناسد (هدف شناختی)
شاخص های عدالت در سلامت و اثرات بهداشتی را بداند (هدف شناختی)

هدف کلی جلسه پنجم:

آشنایی با مهارت ها و خصوصیات مدیریت بهداشت محیط

اهداف فرعی جلسه پنجم:

انتظار می رود بعد از پایان این جلسه دانشجو:
مشخصات یک مدیر موفق را بداند (هدف شناختی)
تفاوت سبک های مختلف مدیریتی را بداند (هدف شناختی)

هدف کلی جلسه ششم:

آشنایی با سازمان و تشکیلات و نحوه مدیریت و راهبری در سازمان

اهداف فرعی جلسه ششم:

انتظار می رود بعد از پایان این جلسه دانشجو:
سازمان و تشکیلات مرتبط با موضوعات بهداشت محیط را بداند (هدف شناختی)

ارتباط و نحوه مدیریت و راهبری در سازمان ها را بداند (هدف شناختی)

هدف کلی جلسه هفتم:

آشنایی با مباحث مهم بهداشت محیطی، چالش ها و چشم انداز آن در برنامه های مدیریتی

اهداف فرعی جلسه هفتم:

انتظار می رود بعد از پایان این جلسه دانشجو:

- چالش ها و مباحث مهم موجود بهداشت محیطی را بداند (هدف شناختی)
- چالش ها و چشم انداز آن در برنامه های مدیریت بهداشت محیط را بداند (هدف شناختی)
- الزامات و نیازمندیهای اساسی در مدیریت بهداشت محیط را بداند (هدف شناختی)

هدف کلی جلسه هشتم:

آشنایی با انواع عوامل محیطی شامل هوا، آب، فاضلاب، پسماندها و مباحث مطرح در این زمینه زمینه

اهداف فرعی جلسه هشتم:

انتظار می رود بعد از پایان این جلسه دانشجو:

- اهمیت و عوامل محیطی شامل هوا را بداند (هدف شناختی)
- اهمیت و عوامل محیطی شامل آب را بداند (هدف شناختی)
- اهمیت و عوامل محیطی شامل فاضلاب، را بداند (هدف شناختی)
- اهمیت و عوامل محیطی شامل پسماندها را بداند (هدف شناختی)

هدف کلی جلسه نهم:

آشنایی با انواع عوامل محیطی شامل هوا، آب، فاضلاب، پسماندها و مباحث مطرح در این زمینه زمینه

اهداف فرعی جلسه نهم:

انتظار می رود بعد از پایان این جلسه دانشجو:

- اهمیت و عوامل محیطی شامل هوا را بداند (هدف شناختی)
- اهمیت و عوامل محیطی شامل آب را بداند (هدف شناختی)
- اهمیت و عوامل محیطی شامل فاضلاب، را بداند (هدف شناختی)
- اهمیت و عوامل محیطی شامل پسماندها را بداند (هدف شناختی)

هدف کلی جلسه دهم:

آشنایی با انواع عوامل محیطی شامل هوا، آب، فاضلاب، پسماندها و مباحث مطرح در این زمینه زمینه

اهداف فرعی جلسه دهم:

انتظار می رود بعد از پایان این جلسه دانشجو:

- اهمیت و عوامل محیطی شامل هوا را بداند (هدف شناختی)
- اهمیت و عوامل محیطی شامل آب را بداند (هدف شناختی)
- اهمیت و عوامل محیطی شامل فاضلاب، را بداند (هدف شناختی)
- اهمیت و عوامل محیطی شامل پسماندها را بداند (هدف شناختی)

هدف کلی جلسه یازدهم:

آشنایی با ضوابط و استانداردهای بهداشت محیط

اهداف فرعی جلسه یازدهم:

انتظار می رود بعد از پایان این جلسه دانشجو:

- پیشینه و روند ضوابط و استانداردهای بهداشت محیط را بداند (هدف شناختی)
- انواع سازمانهای مرتبط با تعیین ضوابط و استانداردهای بهداشت محیط را بداند (هدف شناختی)
- علل تغییر در استانداردهای بهداشت محیط را بداند (هدف شناختی)

هدف کلی جلسه دوازدهم:

آشنایی با انواع آئین نامه های مورد استفاده در مبحث بهداشت محیط

اهداف فرعی جلسه دوازدهم:

انتظار می رود بعد از پایان این جلسه دانشجو:

- موارد مهم قانون پسماند را بداند (هدف شناختی)
- موارد مهم آیین نامه ماده ۱۳ را بداند (هدف شناختی)
- موارد قانون هوای را بداند (هدف شناختی)
-

هدف کلی جلسه سیزدهم:

آشنایی با انواع فرصت ها و تهدیدهای مطرح در زمینه ی هر یک از عوامل محیطی بحث شده و امکان تبدیل تهدیدهای مطرح به فرصت

اهداف فرعی جلسه سیزدهم:

انتظار می رود بعد از پایان این جلسه دانشجو:

- نقش و انواع فرصت ها در پایداری و سازگاری با عوامل محیطی را بداند (هدف شناختی)
- انواع تهدیدهای مطرح در زمینه ی هر یک از عوامل محیطی را بداند (هدف شناختی)
- امکانو شرایط تبدیل تهدیدها به فرصت را بداند (هدف شناختی)

هدف کلی جلسه چهاردهم:

آشنایی با معاهدات بین المللی زیست محیطی و بهداشت محیط و تاریخچه و اهداف هر یک از آنها و نقش فعالیتهای غیردولتی در حفاظت از سلامت و بهداشت

اهداف فرعی جلسه چهاردهم:

انتظار می رود بعد از پایان این جلسه دانشجو:

- جایگاه و نقش فعالیتهای غیردولتی در حفاظت از سلامت و بهداشت را بداند (هدف شناختی)
- معاهدات بین المللی زیست محیطی و بهداشت محیط و تاریخچه هر یک از آنها را بداند (هدف شناختی)
- اهداف هر یک از معاهدات بین المللی زیست محیطی و بهداشت محیط را بداند (هدف شناختی)

هدف کلی جلسه پانزدهم:

آشنایی با مهمترین کنوانسیون های محیطی از جمله کیوتو، مونترال، بازل ریو و...

اهداف فرعی جلسه پانزدهم:

انتظار می رود بعد از پایان این جلسه دانشجو:

- جایگاه و نقش کنوانسیون کیوتو را بداند (هدف شناختی)
- اهمیت و نقش کنوانسیون بازل را بداند (هدف شناختی)
- اهمیت و نقش کنوانسیون ریو و مونترال را بداند (هدف شناختی)

هدف کلی جلسه شانزدهم:

ارایه تکالیف

اهداف فرعی جلسه شانزدهم:

انتظار می رود بعد از پایان این جلسه دانشجو:

- ارایه تکالیف و مشارکت در بحث و ارایه راهکارهای ممکن

شیوه‌های تدریس:

- سخنرانی * سخنرانی برنامه ریزی شده
- بحث گروهی * یادگیری مبتنی بر حل مسئله (PBL)
- سایر موارد (لطفاً نام ببرید) -----
- پرسش و پاسخ * یادگیری مبتنی بر تیم (TBL)

وظایف و تکالیف دانشجو: (لطفاً شرح دهید)

انجامیک مطالعه ارزیابی اثرات و پیامدهای بهداشت محیطی برای یک طرح فرضی
بررسی نقادانه گزارشهای انجام شد به صورت گروهی توسط دانشجویان

وسایل کمک آموزشی:

- وایت برد تخته و گچ پروژکتور اسلاید***
- سایر موارد (لطفاً نام ببرید)
- سامانه مجازی و سایر وسایل ارتباط آنلاین***

نحوه ارزشیابی و درصد نمره: (از نمره کل)

- آزمون میان ترم ۰ درصد نمره
- انجام تکالیف و انجام پروژه ۳۰ درصد نمره
- شرکت فعال در سامانه ۱۰ درصد نمره
- آزمون پایان ترم ۶۰ درصد نمره
- سایر موارد (لطفاً نام ببرید) .

نوع آزمون

- تشریحی * پاسخ کوتاه چندگزینه‌ای جور کردنی صحیح- غلط
- سایر موارد (لطفاً نام ببرید) -----

منابع پیشنهادی برای مطالعه: (لطفاً نام ببرید):

- منابع انگلیسی:

✓ چاپی

Environmental management: Reading and cases; Michael V. Russo

Practical guide to environmental management; Frank B. Freidman

Environmental management for sustainable development; C. J. Barrow

Integrated resource and environmental management; Ewert Alan Baker v

منابع فارسی:

۱- مدیریت بحران در نواحی شهری؛ مجید عبدالهی؛ انتشارات سازمان شهرداری های کشور

جدول هفتگی کلیات ارائه‌ی درس

جلسات	تاریخ	عنوان مطلب	استاد مربوطه
اول	۱۴۰۲/۷/۳	آشنایی با تعاریف و اصول کلی در ارتباط با مباحث مدیریت و بهداشت محیط	دکتر علی جعفری
دوم	۱۴۰۲/۷/۱۰	آشنایی با عناصر و اجزاء مدیریت و بهداشت محیط	دکتر علی جعفری
سوم	۱۴۰۲/۷/۱۷	آشنایی با تعریف برنامه ریزی و انواع آن	دکتر علی جعفری
چهارم	۱۴۰۲/۷/۲۴	آشنایی با مفهوم مدیریت و اجزاء آن	دکتر علی جعفری
پنجم	۱۴۰۲/۸/۱	آشنایی با مهارت‌ها و خصوصیات مدیریت	دکتر علی جعفری
ششم	۱۴۰۲/۸/۸	آشنایی با سازمان و تشکیلات و نحوه مدیریت و راهبری در سازمان	دکتر علی جعفری
هفتم	۱۴۰۲/۸/۱۵	آشنایی با مباحث مهم بهداشت محیطی، چالش‌ها و چشم‌انداز آن در برنامه‌های مدیریتی	دکتر علی جعفری
هشتم	۱۴۰۲/۸/۲۲	آشنایی با انواع عوامل محیطی شامل هوا، آب، فاضلاب، پسماندها و مباحث مطرح در این زمینه زمینه	دکتر علی جعفری
نهم	۱۴۰۲/۸/۲۹	آشنایی با انواع عوامل محیطی شامل هوا، آب، فاضلاب، پسماندها و مباحث مطرح در این	دکتر علی جعفری
دهم	۱۴۰۲/۹/۶	آشنایی با انواع عوامل محیطی شامل هوا، آب، فاضلاب، پسماندها و مباحث مطرح در این زمینه	دکتر علی جعفری
یازدهم	۱۴۰۲/۹/۱۳	آشنایی با ضوابط و استانداردهای بهداشت محیط	دکتر علی جعفری
دوازدهم	۱۴۰۲/۹/۲۰	آشنایی با انواع آئین‌نامه‌های مورد استفاده در مبحث بهداشت محیط	دکتر علی جعفری
سیزدهم	مجازی	آشنایی با انواع فرصت‌ها و تهدیدهای مطرح در زمینه‌ی هر یک از عوامل محیطی بحث شده و امکانات تبدیل تهدیدهای مطرح به فرصت	دکتر علی جعفری
چهاردهم	مجازی	آشنایی با معاهدات بین‌المللی زیست محیطی و بهداشت محیط و تاریخچه و اهداف هر یک از آنها	دکتر علی جعفری
پانزدهم	مجازی	آشنایی با مهمترین کنوانسیون‌های محیطی از جمله کیوتو، مونترال، بازل ریو و ...	دکتر علی جعفری
شانزدهم	۱۰/۱۸- ۱۴۰۲	ارایه تکلیف	دکتر علی جعفری
هفدهم	آزمون		دکتر علی جعفری

نام و امضای مدرس: دکتر علی جعفری   نام و امضای مدیر گروه: دکتر علی الماسی   نام و امضای مسئول EDO دانشکده: دکتر

شهاب رضاییان

تاریخ ارسال:

تاریخ ارسال:

تاریخ تحویل: ۱۴۰۲/۶/۲۳